

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Ανθεκτική επενδυτική διάθεση και το στοίχημα της AI

Παρά τη γεωπολιτική διαταραχή του πρώτου εξαμήνου του 2026, η επενδυτική διάθεση των ελληνικών ΜμΕ παρέμεινε ανθεκτική. Σύμφωνα με τη νέα έρευνα της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας, ο σχετικός Δείκτης υποχώρησε οριακά, με την επενδυτική βάση να διατηρείται ευρεία και την αυξημένη αβεβαιότητα να μεταφράζεται κυρίως σε καθυστέρηση, όχι εγκατάλειψη, επενδυτικών σχεδίων. Σε αυτό το περιβάλλον, η ψηφιακή αναβάθμιση παραμένει βασική προτεραιότητα, με την τεχνητή νοημοσύνη (AI) να αναδεικνύεται σε πεδίο εύκολης πρώτης πρόσβασης, αλλά απαιτητικότερης ουσιαστικής αξιοποίησης.

Η αβεβαιότητα καθυστερεί αλλά δεν ακυρώνει τα επενδυτικά σχέδια

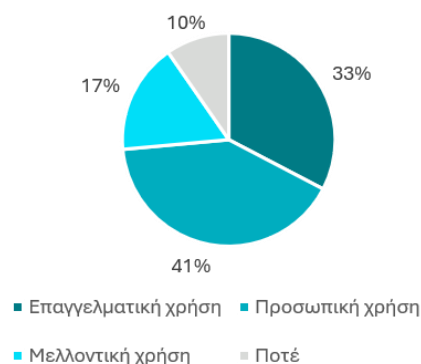

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας ΕΤΕ

Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΤΕ, που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο, στο δυσμενέστερο σημείο της κρίσης στην Μέση Ανατολή, ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης υποχώρησε οριακά στις 45 μονάδες, από 46,5 το προηγούμενο εξάμηνο, με το 78% του τομέα να εξακολουθεί να σχεδιάζει κάποιας μορφής επένδυση. Η μικρή κάμψη δεν προήλθε από συρρίκνωση της επενδυτικής βάσης, αλλά από μεγαλύτερη πόλωση των προσδοκιών: το ποσοστό όσων σχεδιάζουν μείωση επενδύσεων αυξήθηκε από 9% σε 15%, έναντι ανόδου από 24% σε 27% για όσους σχεδιάζουν αύξηση – περιορίζοντας έτσι το θετικό ισοζύγιο. Παράλληλα, το ποσοστό του τομέα με επενδύσεις σε φάση υλοποίησης περιορίστηκε στο 13%, από 21% το προηγούμενο εξάμηνο, ενώ αισθητά ενισχύθηκε το λιγότερο ώριμο στάδιο της απλής σκέψης (54% του τομέα, από 43%). Η εικόνα αυτή συνάδει με προηγούμενο εύρημά μας ότι η κρίση επιβάρυνε κυρίως το κλίμα, χωρίς να μεταβάλλει ουσιαστικά τα θεμελιώδη μεγέθη των επιχειρήσεων.

Η AI συμπιέζει για πρώτη φορά τα παραδοσιακά ψηφιακά χάσματα

Χρήση AI
(% τομέα ΜμΕ)

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας ΕΤΕ

Σε επίπεδο επενδυτικών προτεραιοτήτων, η ψηφιακή αναβάθμιση παραμένει στο επίκεντρο, προσελκύοντας το ενδιαφέρον του 1/3 του τομέα και σχεδόν του 1/2 των επενδυτών. Στο πλαίσιο αυτό, η AI ξεχωρίζει ως η επένδυση που συνδυάζει (i) σχετικά εύκολη πρώτη επαφή (π.χ. απλός ψηφιακός βοηθός) με (ii) ταχεία διεύρυνση των δυνατοτήτων της καθώς προοδευτικά ενσωματώνεται στη λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. συστήματα που βοηθούν στη λήψη αποφάσεων). Το χαμηλό κατώφλι εισόδου αποτυπώνεται ήδη στην έρευνα, καθώς το 1/3 των ΜμΕ δηλώνει ότι χρησιμοποιεί εργαλεία AI στην καθημερινή λειτουργία του. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι, για πρώτη φορά μεταξύ των ψηφιακών τεχνολογιών, η χρήση εμφανίζεται σχεδόν ανεξάρτητη από το μέγεθος της επιχείρησης. Παράλληλα, βάσει στοιχείων Eurostat, η Ελλάδα δεν εμφανίζει στην AI τη συνήθη υστέρησή της από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (βάσει επαγγελματικής χρήσης από

αυτοαπασχολούμενους και εργαζόμενους [Eurostat, 2025]), πιθανότατα λόγω της εύκολης και χαμηλού κόστους πρόσβασης σε απλές εφαρμογές. Συνεπώς, εξαιρετικά σημαντικό είναι ότι η AI, τουλάχιστον στο επίπεδο της αρχικής χρήσης, αποτελεί την πρώτη ψηφιακή τεχνολογία που φαίνεται να συμπιέζει ταυτόχρονα το χάσμα μεταξύ μικρών και μεγαλύτερων επιχειρήσεων και την ελληνική απόσταση από την Ευρώπη.

Οι πρώτοι χρήστες καταγράφουν ήδη οφέλη

Οφέλη χρήσης AI

(% των ΜμΕ με επαγγελματική χρήση)

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας ETE

Σημαντική είναι η περαιτέρω δυναμική καθώς i) επιπλέον 41% του τομέα ΜμΕ χρησιμοποιεί εφαρμογές AI σε προσωπικό επίπεδο, θέτοντας βάσεις για σταδιακή μετάβαση και σε επαγγελματική χρήση, ενώ ii) επιπλέον 17% του τομέα ήδη σχεδιάζει επαγγελματική χρήση στο μέλλον. Η ανοδική αυτή δυναμική αρχικά βρίσκει έδαφος στις σημαντικές ακάλυπτες ανάγκες που αναγνωρίζουν οι επιχειρήσεις. Η δυνητική ζήτηση που θα μπορούσε να καλύψει η AI είναι κατά κανόνα δύο έως τρεις φορές υψηλότερη από τη σημερινή χρήση. Η μεγαλύτερη απόσταση εντοπίζεται στη διαχείριση πελατών, όπου το 47% του τομέα αναγνωρίζει πεδίο αξιοποίησης, ενώ μόλις το 14% χρησιμοποιεί ήδη σχετικές εφαρμογές, αναδεικνύοντας την εμπορική λειτουργία ως πιθανό πρώτο σημείο ουσιαστικής ενσωμάτωσης. Παράλληλα, οι πρώτοι χρήστες σχετικών εργαλείων ήδη αναφέρουν

απτά αποτελέσματα. Περίπου οι μισοί διαπιστώνουν βελτίωση στη λήψη αποφάσεων, ενώ περίπου το 1/3 καταγράφει οφέλη στο κόστος. Η χρήση φαίνεται επίσης να αποκτά αυτοενισχυόμενη δυναμική: το 75% των ΜμΕ που χρησιμοποιούν έξι εφαρμογές AI σχεδιάζει περαιτέρω εμβάθυνση το επόμενο έτος, έναντι 47% όσων χρησιμοποιούν μία. Η σωρευτική αυτή δυναμική συνδέεται με τον χαρακτήρα της AI ως τεχνολογίας γενικού σκοπού. Η αξία της δεν εξαντλείται στο ίδιο το εργαλείο, αλλά χτίζεται μέσα από συμπληρωματικές επενδύσεις σε δεδομένα, δεξιότητες, διαδικασίες και οργάνωση. Συνεπώς με αυτή τη λογική είναι ότι οι επιχειρήσεις με εντατικότερη χρήση AI εμφανίζουν Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης 63 μονάδων, έναντι 50 για τους περιορισμένους χρήστες και 40 για τις επιχειρήσεις που δεν χρησιμοποιούν AI.

Το στοίχημα είναι η έγκαιρη οικοδόμηση οργανωτικής ικανότητας

Βασικό κίνητρο χρήσης AI

(% μη χρηστών)

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας ETE

Συνολικά, το κρίσιμο ζήτημα για τις ΜμΕ δεν είναι ποιο εργαλείο AI θα επιλέξουν, αλλά πόσο έγκαιρα θα αρχίσουν να χτίζουν την ικανότητα αξιοποίησής του. Σήμερα, μεγάλο μέρος των μη χρηστών εξακολουθεί να αναμένει έτοιμες εφαρμογές (36%) ή οικονομικά κίνητρα (28%), μεταθέτοντας ουσιαστικά τη διαδικασία μάθησης στο μέλλον. Ωστόσο, η οργανωτική ικανότητα δεν αγοράζεται έτοιμη αλλά χτίζεται σταδιακά, μέσα από μικρά και ελεγχόμενα πειράματα: εξοικείωση με έναν ψηφιακό βοηθό, εντοπισμός χρονοβόρων επαναλαμβανόμενων εργασιών, χρήση μη ευαίσθητων δεδομένων και οργάνωση της γνώσης που ήδη διαθέτει η επιχείρηση. Τα βήματα αυτά δημιουργούν το άυλο κεφάλαιο (εμπειρία, δεδομένα, διαδικασίες και δεξιότητες) στο οποίο θα στηριχθεί η βαθύτερη αξιοποίηση της AI. Τελικά, το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δεν θα ανήκει σε όποιον περιμένει το τέλειο εργαλείο, αλλά σε όποιον μαθαίνει νωρίτερα να δουλεύει μαζί του.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): [Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις | Εθνική Τράπεζα](#)

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2026